

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS

2012/2013

(Harmadik akkreditációs értékelés)

SAPIENTIA SZERZETESI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

akkreditációs jelentése

a 2014/2/VII/7. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2014. január 31.

Előző intézményakkreditáció: 2007/7/XI/1/5. sz. MAB határozat

Tartalomjegyzék

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola akkreditációs értékelése	2
I. Akkreditációs minősítés.....	2
II. Minőségértékelés	3
II.1. A főiskola általános helyzetképe	3
II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei.....	4
2.1. Oktatás	4
2.2. Kutatás-fejlesztés.....	5
2.3. Gazdálkodás	5
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata	5
3.1. Stratégia és eljárások a minőség biztosítására.....	5
3.2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	6
3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere	6
3.4. Az oktatók minőségének biztosítása.....	6
3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások	6
3.6. A belső információs rendszer	7
3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása.....	7
III. A főiskola további működésére vonatkozó javaslatok.....	7
IV. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése.....	8
Teológia	8
Katekéta-lelkipásztori munkatárs	10
Hittanár-nevelő tanár	12
Pasztorális tanácsadás.....	14
Függelék.....	16
Az intézmény által folytatott képzések felsorolása	
A Látogató Bizottság tagjai, a látogatás időpontja	

A SAPIENTIA SZERZETESI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA
AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Javaslat: 2014/2/VII/7. sz. MAB határozat A A főiskola akkreditációja – az intézmény akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.
---	---

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolát a MAB főiskolaként akkreditálja**¹. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény az Nftv. 6. § (2) bekezdése szerinti választható^{2 3} képzési szerkezetben folytat képzést⁴. Emellett szakirányú továbbképzést is szervez.
- Rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a 35 főt, mindösszesen **42** fő. Emellett az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve a munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatja (**73 főből 51 fő: 70%**).
- A munkaviszony, illetve a munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának** van tudományos fokozata (**51 főből 38 fő: 74%**).
- Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, gyakorlóhelyekkel – valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális lehetőségekkel, diákélektelési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok⁵ kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek.

¹ Nftv. 115. § (4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani.

² Nftv. 6. § (2) Legalább két képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, legalább négy szakon, a következő választható képzési szerkezetben folytat képzést: alapképzés, vagy alap- és mesterképzés, vagy alap-, valamint mester- és doktori képzés, vagy mester- és doktori képzés.

³ Az Nftv. 91. § (5) **Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény** a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen, egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

⁴ Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

⁵ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; intézményfejlesztési terv; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; az előző akkreditáció MAB határozata.

II. Minőségértékelés

II.1. A főiskola általános helyzetképe

Honnan – hova tart az intézmény. Az előző intézményi akkreditációs határozat ajánlásai nyomán tett intézményi szintű intézkedések.

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola három római katolikus szerzetesrend teológiai főiskoláinak (Pannonhalmi Szent Gellért Hittudományi Főiskola, Ferences Hittudományi Főiskola, Kalazantinum Piarista Hittudományi és Tanárképző Főiskola) jogutódjaként 1999-ben jött létre. 2000-ben indították a teológus szakot, amelyhez a következő években újabb képzési és továbbképzési szakok kapcsolódtak, így a képzési kínálat igen szélessé vált. A római Szent Anzelm Pápai Egyetem 2001-ben egyetemi képzésként affiliálta a teológia szakot. A fő cél immáron nem annyira új szakok indítása, hanem a meglévők erősítése, mindazonáltal 2014-ben mindenképp indítani szeretnék a hittanár-nevelő tanár osztatlan tanári szakot.

A főiskola alapvető célja a szerzetesi teológia oktatása és kutatása, amely érvényre jutását nagy mértékben segíti (az önértékelésükben az erősségek közé sorolt) közös értékrend és spiritualitás, valamint az elkötelezett szerzetesi és civil munkatársak munkája.

A MAB előző, a főiskolát érintő akkreditációs határozatában (2007/7/XI/1/5. sz. határozat) javaslatot tett a Minőségbiztosítási Bizottság ügyrendjének kidolgozására és egyéb minőségpolitikai javításokra, valamint az intézmény pedagógiai könyvtári állományának bővítésére. A főiskola mindegyik ajánlást komolyan vette, és teljesítése érdekében a szükséges lépéseket megtette.

A főiskola dokumentumainak kidolgozottsága, folyamatos aktualizálása, a főiskola szervezete, vezetése, a HÖK részvétele az intézmény vezetésében, intézményi stratégia.

A főiskola dokumentumai (Alapító okirat, Küldetésnyilatkozat, Organogram, Szervezeti és Működési Szabályzat, Minőségbiztosítási Kézikönyv és Szabályzat) kidolgozottak és könnyen elérhetők a www.sapientia.hu weboldalon. Az intézményi vezetés és működés rendszerét a SZMSZ rögzíti. A főiskola vezetésében a fenntartói konferencia, a szenátus, valamint a rektor és a rektor-helyettes kap kiemelt szerepet. A főiskola fenntartója a három alapító rend elöljárói által alkotott Fenntartói Konferencia. A fő döntéshozó és ellenőrző szerv a szenátus, amely évente átlagosan hatszor ülésezik. A szenátus munkáját különböző bizottságok (minőségbiztosítási, tanulmányi esélyegyenlőségi és kreditátviteli, hallgatói jogorvoslati, fegyelmi, illetve esetenként felállított) segítik. A hatékony vezetői döntések meghozatalát segíti elő a – nem intézményesített – vezetői értekezlet, amelynek tagjai a rektor, a rektor helyettes, a gazdasági igazgató, a főtitkár és a tanulmányi-osztály vezető.

A Hallgatói Önkormányzat (HÖK) aktív szerepet tölt be a főiskola életében. Két tagot delegál a szenátusba, és képviselői részt vesznek valamennyi szenátusi bizottság munkájában, illetve jelen vannak az évente háromszor ülésező Tanári Konferencián. A főiskola felvételi eljárásába is aktívan bekapcsolódnak.

A főiskola képzési szervezete, intézményi szintű együttműködések az oktatási feladatokban és az infrastruktúra hatékonyságának növelésére.

A főiskola alapvető célja, hogy magas színvonalú teológiai képzést nyújtson, és teret adjon a szerzetesi teológia kutatásának. A teológiai képzéssel a férfi szerzetesnövendékeket készíti fel a papságra, s egyúttal biztosítja a szerzetes testvérek, nővérek és elkötelezett világiak teológiai, katechetikai és lelkipásztori kisegítő képzését. Képzési kínálata nyilvános, megtalálható a főiskola honlapján (<http://www.sapientia.hu/hu/tanulmanyiugyek/kepzesek>), valamint e jelentés függelékében is. A többi hittudományi képzést folytató főiskolához képest jelentős előny, hogy a főiskola maga biztosítja hallgatói számára a pedagógiai tárgyak oktatását.

A különböző képzések megfelelő összehangolását jól kiépített, intézményesített kapcsolatrendszer biztosítja. Ennek formái: Tanári Konferencia (évente háromszor); Tanszékvezetői Értekezlet; Magiszteri Értekezlet (konzultáció a szerzetes- és papnövendékek elöljáróival). Ehhez szükség esetén egyéb, ún. folyamat-áttekintő megbeszélések kapcsolódnak. Az egyes tárgyak oktatását a tanszékek szervezik. Egy-egy tanszék több szak vonatkozásában is szerepet kap.

A képzések nagyjából a már diplomával rendelkezőket szólítják meg, sok esetben felnőttképzési igényeket elégítenek ki, de a főiskola törekszik a fiatal korosztály bevonására is.

Kiemelendő, hogy a *hittanár-nevelő* szakos hallgatóknak legalább két szakképzettség felvételét írják elő a jobb elhelyezkedés érdekében, és a második szakképzettség felvételéhez együttműködési megállapodások révén segítséget is nyújtanak. A főiskola 2010-ben hat katolikus középiskolával kötött gyakorlóiskolai együttműködési megállapodást.

A főiskola regionális szerepe, országos és nemzetközi kapcsolatai, azok hatásai.

Országos és nemzetközi kapcsolataik igen jók. Hazai szinten együttműködési megállapodás jött létre az *Eötvös Loránd Tudományegyetemmel*, a *Budapesti Corvinus Egyetemmel*, a *Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemmel* és az *Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetemmel*, s kapcsolatuk van a *Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel* is. Nemzetközi szinten mindenekelőtt a teológus képzést érintően a *Szent Anzelm Egyetem Teológiai Fakultásához* történt affiliáció emelhető ki. Emellett együttműködés áll fenn két másik római intézménnyel (*Szent Tamás Pápai Egyetem* és *Istituto Internazionale di Teologia Pastorale Sanitaria*).

A C-SWOT analízis – következtetések, tennivalók.

Az intézményi analízis szakszerűen elkészített, az erősségek és a gyengeségek mellett azokat a lehetőségeket is tartalmazza, amelyekkel az erősségeket fokozni, a gyengeségeket javítani, a veszélyeket pedig elkerülni lehet. Ezek a lehetőségek illetve célok ugyanakkor sok esetben tévesen a gyengeségek alatt szerepelnek. Különösen hasznosak lehetnek majd a felvételi rendszer megújítására, a pályakövetési tevékenység kiszélesítésére, a támogatók keresésére és a hitéleti intézményekkel való intenzívebb együttműködésre vonatkozó törekvések.

II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei

2.1. Oktatás

Képzések kimeneti eredményei, hallgatói létszámadatok intézményi szintű elemző áttekintése, tendenciái az elmúlt öt év statisztikája alapján.

A hallgatók összlétszáma 2008-at követően némileg csökkent, ám az utolsó három évben már stagnált. (kb. 400 fő). A képzésekre az ország minden részéről vannak jelentkezők, legtöbbször Budapestről és Pest megyéből jönnek. A legmagasabb arányban (50-60%) az esti tagozatra jelentkeznek, ezt követi a teljes idejű (nappali) képzés (28-35%), végül a levelező (9-13%). A lemorzsolódás nem jelentős, s e tekintetben az előző akkreditációs eljárás óta kifejezetten pozitív a tendencia. Ennek hátterében több tényező is áll. A szigorúbb felvételi eljárás következtében nem az első évfolyamban történik meg a lényegi szűrés. Emellett a kis hallgatói létszám miatt lehetőség van a hallgatók előmenetelének személyes figyelmére és támogatására. Az oklevelet szerzettek számát illetően a nyelvvizsga is szerepet játszik. Ennek hiánya az esti tagozaton magasabb, ám figyelembe véve a képzés megkezdésekor 40 évesekre vonatkozó törvényi engedélyt, ez egyelőre csak 10-20%-ban jelenti azt, hogy nem adható ki az oklevél. Az idegen nyelvi képzés hiányát egy nyelviskolával kötött megállapodás révén tervezik orvosolni.

A hallgatói belső és nemzetközi mobilitást az intézmény a gyengeségei között tartja számon. Ennek oka részben az, hogy a hallgatók többsége másoddiplomás, munka mellett folytatja tanulmányait. A főiskola ugyanakkor folyamatosan törekszik a mobilitás fokozására. (Erasmus, együttműködési megállapodások stb.)

Végzetek elhelyezkedése, munkaerő-piaci beválás, a DPR működtetése, az adatok felhasználása az intézmény képzési stratégiájában.

A teológusképzést befejező papok és szerzetesek nyilván a szerzetesrendjükben, illetve a *Katolikus Egyház* keretein belül kapnak feladatot. A civil hallgatók munkahelyi esélyei is jók, tekintettel arra, hogy az elmúlt időben nőtt az egyházi fenntartású intézmények száma. A főiskola törekszik a végzetek pályakövetésére, s erről több felmérést is végez. Ebben az évben egy újabb pályakövetési kérdőív közreadását tervezik, különös tekintettel a tanári képesítést szerzett hallgatókra. A kapcsolattartásra központi levelezőlistát hoztak létre.

2.2. Kutatás-fejlesztés

A kutatási tevékenység stratégiai területként van számon tartva. A tanszéki kutatásokon kívül ezeken túlmutató intézeti rendszer is kialakult. Az intézetek jellege változó: a *Szerzetesteológiai Intézet* és a *Családeológiai Intézet* inkább tudományos célt követ, a *Neveléstudományi Intézet* viszont elsősorban a szakmai gyakorlatok összehangolását látja el.

A főiskola 2010-ben 15 felsőoktatási intézménnyel együtt csatlakozott a *Magyar Tudományos Művek Tárához* (MTMT). Oktatói számára folyamatos publikációs lehetőséget biztosít a *Sapientiana* folyóirat, amely évente kétszer jelenik meg, s immáron lektorált. Az oktatók publikációs tevékenysége kiemelkedően jó. A teológia minden szakterületén folyamatosan jelennek meg könyvek, könyvrészletek és tanulmányok. Az idegen nyelvű publikációk száma is figyelemre méltó.

2.3. Gazdálkodás

A főiskola gazdasági helyzete stabil, annak ellenére, hogy az állami támogatás az elmúlt időszakban jelentősen csökkent, ám saját bevételek révén sikerült egyensúlyt tartani. A fontosabbnak tartott feladatokat (díszterem modernizálása, tetőszerkezet felújítás, számítógéprendszer felújítás) el tudták végezni. 2011-ben szükségsszerűvé vált a főiskola működési költségeinek csökkentése, ugyanakkor van biztos háttér: a fenntartók letéteménye. Emellett egyéb lehetőségek is szóba jöhetnek, úgymint a költségtérítés összegének emelése, illetve újabb tanfolyamok indítása. A főiskola éves mérlegét a *Fenntartói Konferencia* fogadja el az általa kijelölt *Gazdasági Ellenőrző Bizottság* javaslata alapján.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata

3.1. Stratégia és eljárások a minőség biztosítására

Az intézmény minőségbiztosítási szervezetét és a minőségértékelés rendjét a *Minőségbiztosítási Kézikönyv és Szabályzat* tartalmazza. A kézikönyv a minőségbiztosítási rendszer felépítése és módszertana mellett rögzíti az eljárási szabályokat is. A *Kézikönyv* tartalmazza az intézmény minőségpolitikáját is, melynek hangsúlyos eleme a küldetésnyilatkozat és fejlesztési célok intézményen belüli nyilvánosságának, valamint az oktatói és hallgatói visszajelzésekre való építkezésnek a fontossága. A főiskola működésében a TQM alapelveket alkalmazza, minőségbiztosítási rendszere alapjának az EFQM (*European Foundation of Quality Management*) modellt tekinti és azt használja működésének átfogó vizsgálatában. Az önértékelés a PDCA elvét követi.

A minőségirányítás szervezeti kereteit az intézményi SZMSZ határozza meg. Ennek megfelelően a *Szenátus* mellé rendeltlen állandó *Minőségbiztosítási Bizottság* működik, amely kidolgozza az éves minőségfejlesztési programot, eseti intézkedési javaslatokat terjeszt a rektorhoz vagy a Szenátushoz, koordinálja a minőségbiztosítási feladatok ellátását a Szenátus által elfogadott *Kézikönyv* és éves *Minőségfejlesztési Program* alapján, irányítja és segíti a minőségbiztosítási feladatok ellátásában részt vevő, esetileg megbízott személyek munkáját, valamint rendszeresen beszámol a minőségbiztosítási tevékenységről és eredményeiről a Szenátusnak.

A főiskola minőségbiztosítási rendszerének működtetéséért a rektor felel, minőségbiztosítási felelőst bíz meg, és kijelöl eseti feladatellátásra személyeket, csoportokat. A minőségbiztosítási felelős koordinálja a minőségbiztosítással kapcsolatos dokumentumok elkészítését, karbantartását és fejlesztését, legalább félévente összehívja a Bizottságot, kapcsolatot tart a szervezeti egységekkel. A titkári teendőket a főtitkár látja el, gondoskodva a dokumentumok szabályszerű kezeléséről, nyilvánosságra hozataláról, valamint a minőségügyvel kapcsolatos szenátusi feladatok végrehajtásáról. A Bizottságba a HÖK is delegálja képviselőjét.

A minőségbiztosítás céljainak megvalósulásában fontos szerepe van a tanszékvezetői értekezleteknek és a szakdolgozatok minőségének folyamatos ellenőrzését segítő témavezetői értekezletnek is.

A főiskolának van átfogó minőségpolitikája az ehhez tartozó eljárások képzési programjai és a kiadott diplomák minőségének garantálására. Rendelkezik az intézmény méreteihez és sajátosságaihoz igazodó minőségbiztosítási szervezettel. Van stratégiája a minőség folyamatos javítására.

3.2. Képzési programok indítása követése és rendszeres belső értékelése

A képzések indításának rendjét az SZMSZ I. könyve egyértelműen és részletesen szabályozza. Szakok tervezése igények valamint külső elvárások és lehetőségek szerint történik, létesítésük szenátusi határozat alapján, a *Fenntartói Konferencia* jóváhagyásával történhet. A szaklétesítési kérelem benyújtását megelőzően a rektor kijelöli a szak felelősét jól meghatározott feladat- és hatáskörrel. A főiskola a képzések folyamatos felülvizsgálatával segíti a színvonal emelését. A felülvizsgálatba a hallgatói és oktatói visszajelzéseket is beépíti.

Megjegyzendő, hogy az esti és levelező képzés esetében is biztosítani kell a hallgatóknak a nappali képzéssel azonos módon a törvény által előírt 45 perces tanórákat, a tanrendben szereplő 75 perc nem tekintendő két tanórának.

3.3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatói teljesítmény részletesen kidolgozott értékelési rendjét a főiskola az *Szervezeti és Működési Szabályzatában* rögzítette. A *Hallgatói Tanulmányi és Vizsgarend* tartalmazza az eljárási szabályokat. Mindkét dokumentum mindenki számára elérhető az intézményi honlapról. A felvételi eljárást az SZMSZ III. Könyv II. része tartalmazza. A magyar és nem magyar állampolgárok a felvételi eljárásban azonos feltételekkel vesznek részt. Látássérült, hallássérült jelentkezők fogyatékoságukhoz adaptált vizsgákon vesznek részt, a főiskola jeltolmács közreműködését biztosítja.

A követelmények kiszámíthatósága érdekében a tárgykövetelményeket a tanév elején kiadott *Tanrend* tartalmazza, a tájékoztatóban az ajánlott irodalom is feltüntetésre kerül. A vizsgák legkésőbb a szorgalmi időszak vége előtt meghirdetésre kerülnek. A szakdolgozatok minőségének javítására irányuló intézkedések egyik elemeként a szakdolgozati követelményekről való tájékoztatást kellő időben, több csatornán keresztül biztosítják. A hallgatók munkájának segítésére az intézmény egyedülállóan részletes *Dolgozati írási Szabályzatot* adott ki.

A kiemelkedő képességű hallgatók segítségét szolgálja a TDK és a szakkollégiumok mellett az egyedülálló mentorrendszer, amely azt jelenti, hogy a nappali tagozatos hallgatóknak két oktató személyre szabott segítséget nyújt.

3.4. Az oktatók minőségének biztosítása

A stabil, magas tudományos színvonalon oktató-kutató tanári testület kialakítása hosszabb folyamat. A fenntartói szándéknak megfelelően a szerzetesi bázisra való támaszkodás mellett a főiskola vezetése egyre jobban épít a teológia tudományterületén is a civil oktatókra. Az intézményi humánerőforrás politika tudatosan ügyel az utánpótlás-nevelésre és a fiatalításra. A teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók átlagéletkora 47 év, 9 oktató vesz részt PhD képzésben. Az intézmény jellegéből adódóan viszonylag magas a megbízásos, illetve máshol is elkötelezett oktatók aránya, de a hallgatók elmondása szerint az oktatók mindig elérhetőek számukra.

A főiskola anyagi lehetőségeihez mérten támogatja az oktatók továbbképzését, a hazai és külföldi konferenciákon való részvételt. A fiatal oktatók továbbtanulását munkaidő-kedvezményrel támogatja. Évente támogatási keretet különítenek el az oktatók doktori képzésére, a fokozatszerzést pedig az erkölcsi elismerés mellett anyagilag is ösztönzik.

Az oktatók teljesítményértékelésében elsődleges szerepe a tanszékvezetőknek és szakfelelősöknek van. Az oktatókat és kurzusokat minden évben kérdőíves formában értékelik a hallgatók. Az értékelés eredményeiről a rektor az oktatókkal személyes megbeszéléseken is egyeztet.

3.5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A főiskola korszerűen felújított épületben működik. Újabbán történt a számítógéppark teljes felújítása, ami azonban folyamatos fejlesztést igényel. A nyomtatási kapacitásokkal és projektorokkal együtt az informatikai infrastruktúra teljesen kielégíti az oktatási igényeket. Beszereztek látáskorlátozott hallgatók részére alkalmas számítógépeket is.

A könyvtár 65 ezer kötetes könyvállománya mellett 256 cím időszakos kiadvány található, melyek számítógépes feltárása 2008 óta folyamatos. Az állomány nagy része a főiskolán oktatott tudományterületek szakirodalmá. A gyarapítás során törekednek az idegen nyelvű anyag bővítésére, illetve a MAB ajánlásai nyomán a pedagógiai szakirodalmi állomány folyamatos fejlesztésére. A könyvtárból a hitéleti oktatás és

teológia szakirodalmának több fontos adatbázisa elérhető. A hallgatókat az elektronikus jegyzetadatbázis is segíti, amelyre a tananyagokat az oktatók töltik fel és a hallgatók jelszó alapján férhetnek hozzá.

A humán szolgáltatások között működik a karrier tanácsadás, az *Öregdiák Szövetség*, az életvezetési tanácsadás, az „*Iránytű*” – pályaválasztási tanácsadás, a „nagy-mentor” rendszer a tehetséggondozásra, valamint a „kis-mentor” rendszer, melynek keretében a felsőbb éves hallgatók segítik az új hallgatókat a tanulásban.

A sportolási lehetőségek hiányoznak, pótlásukra a HÖK költségvetésébe terveznek be támogatást sportbérletek vásárlására. A hallgatók kollégiumi elhelyezése együttműködési megállapodás által biztosított.

3.6. A belső információs rendszer

Belső információs rendszerük informatikai háttere megfelelő. A belső információcsere a személyes megbeszélés mellett elsősorban e-mailen, valamint közösen elérhető meghajtókon keresztül történik. Az egyik legfontosabb információforrás a főiskola honlapja, ennek naprakészségét kiemelt feladatnak tekintik. Itt tekinthető meg az intézményi tájékoztató, *Tanrend* címen, s megtalálható a *Hallgatói Tanulmányi és Vizsgaszabályzat*, valamint a *Hallgatói Jogorvoslat Rendje* is. A honlapról letölthetők az órarendek, tantárgyfelvételi, tantervi tájékoztatás.

A honlap az intézményi működés transzparenciáját is biztosítja. Mindenki számára elérhetők a szenátusi határozatok, rektori utasítások, valamint az oktatói közleményjegyzékek. A fontosabb eseményekről, intézményt érintő döntésekről a vezetés folyamatosan hírt ad e-mailen keresztül is.

A belső információs rendszer eleme továbbá a Neptun rendszer is, elsősorban a tanulmányi statisztikák gyűjtésének forrásaként. Ugyancsak része a belső információs rendszerüknek a kérdőíves felmérés, amit az oktatók, alkalmazottak, hallgatók és végzett hallgatók körében is alkalmaznak.

3.7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

A főiskola külső kommunikációja differenciált marketingstratégián alapul. Külső arculattervező cég segíti ezt a munkát, a kiadványok megjelenési formáját illetően is. Honlapjuk kellően informatív az azt látogatók számára, fejlesztése és naprakészen tartása folyamatos feladat.

A főiskola minden évben megjelenteti aktualizált színes tájékoztató kiadványukat, ami a képzések alapinformációit és az intézményi élet legfontosabb eseményeit emeli ki.

III. A főiskola további működésére vonatkozó javaslatok

- Oktatók hallgatói véleményezése: A kérdőív jelenlegi formájában nem elég célratoró, túl hosszú, emiatt a kitöltése időigényes, ugyanakkor nem mindig ad teret a kívánt szempontú véleménynyilvánításnak. A hallgatóság ugyanakkor nem értesül visszacsatolásról, a véleményekről nincs kommunikáció. Javasolható, hogy a főiskola vezetése a hallgatókkal egyeztetve gondolja újra a kérdőívek tartalmi vonatkozásait, valamint a hallgatók tájékoztatásának kérdését a véleményezés értékeléséről és az azt követő intézkedésekről.
- Hallgatók informatikai képzettsége: A hallgatóság „magával hozott” informatikai alapképzettsége változó szintű. Igény volna nyilvánosan meghirdetett, bárki számára elérhető szintrehozó képzésre.
- Szükséges az esti és levelező tagozaton a jogszabály által előírt 45 perces tanórák bevezetése.
- Javasolt a diplomás pályakövetés fejlesztése.

IV. A főiskolán folyó hitéleti képzések értékelése

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p><i>teológia</i> osztatlan mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2006/9/XII.</p>	<p>2014/2/VII/7/1. sz. MAB határozat A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való fo- lyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.</p>

A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A képzés mindenben megfelel a *teológia* szakra vonatkozó képzési és kimeneti követelményeknek. Tekintettel arra, hogy a képzés célja a szerzetesi hivatást választók és olyan értelmiségiek képzése, akik bekapcsolódnak az egyházuk hitéleti tevékenységébe, az elsajátítandó kompetenciák és ismeretek is ennek megfelelően alakulnak. A teológiai és egyéb bölcséleti tárgyak mellett a pedagógiai és pszichológiai ismeretek, valamint más, ez egyházi szolgálathoz szükséges tárgyak is szerepelnek a tantervben.

Személyi feltételek

Az oktatók tudományos minősítése megfelelő. A képzésben résztvevő **36** oktatóból **23**-nak van PhD fokozata (**öten** egyetemi tanárok), és **27**-en teljes munkaidőben foglalkoztatottak. A szakfelelős egyetemi tanár, a tantárgyfelelősök valamennyien tudományos fokozattal rendelkeznek. A szak oktatói közül jelenleg heten doktori iskola hallgatói más intézményben. Amennyire az anyagi háttér lehetővé teszi, a főiskola támogatja az oktatók továbbképzését, a hazai és nemzetközi konferenciákon való részvételt. A fiatal oktatók továbbtanulását munkaidő-kedvezményel segítik elő.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A kutatás alapvetően tanszéki keretben történik, és – a hitéleti képzések természetéből kifolyólag – nem különül el mereven más szakoktól. Bár az egyes tanszékek aktivitása változó, mégis elmondható, hogy a teológia minden szakterületén figyelemre méltó publikációk látnak napvilágot. Külön kiemelés érdemel a *Bibliatudomány tanszék* által közzétett biblikus témájú sorozat. Az intézmény egészére vonatkozó értékelésben szó volt már róla, hogy a főiskola, egy magasabb szintű kutatás érdekében, tanszékeken túlmutató intézeteket hozott létre. A teológia szakot illetően főképp a *Szerzetesteológiai Intézet* jelentős, amely a megszentelt élet teológiájának kutatásával foglalkozik, s ezzel kapcsolatban értékes műveket jelentetett meg (pl. *Kis út* sorozat; *Vita consacrata* sorozat).

A képzés infrastruktúrális körülményei

A képzés tárgyi, infrastruktúrális feltételei kimagaslóan jók. A főiskola 2003-ban felújított épületében a díszterem és a nagyelőadó (Aud. Max.) a beépített projektor, vetítövászón és hangosítás révén nemcsak nagy létszámú hallgatók előtti előadásokra, hanem konferencia tartására is alkalmas. Egyéb, kisebb méretű, jól felszerelt (projektor, televízió, videó) tantermek is elegendő számban vannak. A beépített eszközökön felül hordozható projektorok, egy hordozható vetítövászón és két hordozható hangosító berendezés is az oktatás és egyéb rendezvények rendelkezésére áll. Az eszközök beállításában két informatikus segíti az oktatókat. A főiskola emeleti gépteremben 80 középkategóriás számítógép található. Az oktatást mindezek mellett kiválóan szervezett könyvtár segíti, amelyben jelenleg 65 ezer könyv és kb. 17 ezer időszaki kiadvány található, a bibliográfiai adatok online katalógusban elérhetők. Az állomány alapvetően az itt oktatott szakterületekhez kapcsoló szakirodalomból áll, köztük természetesen a teológiai tartalmú könyvek és folyóiratok is bőséggel megtalálhatók. A főiskola sajátos (szerzetesi) jellegéből következő, hogy nagy hangsúlyt helyeznek a megszentelt élet irodalmának beszerzésére, a magyar nyelvű kiadványok mellett az idegen nyelvű (főképp német és angol) művekre is. A hallgatók és egyéb könyvtárlátogatók közvetlenül hozzájuthatnak a keresett kiadványokhoz.

A képzési létszám és kapacitás

A hitéleti képzésekre a működési engedély nem határoz meg maximális felvehető létszámot. A szak jellegéből adódóan ugyanakkor a kapacitás kényelmesen megfelel a felvett hallgatói létszámnak azzal együtt is, hogy a személyes, egyéni foglalkozás kiemelkedő fontosságú a szerzetesi hivatásra készülők esetében.

A szak hallgatói

A teológia mesterképzés elsősorban szerzetespapságra készülők számára nyitott, de 10 féléves képzésben kis létszámban civileket is felvesznek. Az átlagos hallgatói létszám **8 fő**.

A képzési folyamat és eredményei

A kurzusok jellege és tartalma és az értékelés módja

A színvonal emelésére a képzések folyamatos felülvizsgálatával törekednek. Ezt a célt szolgálják a tematikus értekezletek (pl. témavezetők megbeszélései, záróvizsgák tapasztalatainak összegzése). Az egyes tantárgyak fejlesztéséért az illetékes tanszék, illetve tanszékvezető a felelős. A tanszéki értekezletek mellett tanszékvezetői értekezletet is tartanak, ezen az egyes tantárgyak egymásra épülésének kérdésével is foglalkoznak.

A gyakorlati képzés jól szervezett. A *homiletika* tantárgynak egyaránt van elméleti és gyakorlati része. A gyakorlati képzéshez tartozik még a kateketikai gyakorlat (hospitálás), a kórházi lelkigondozás és nyári lelkigyakorlat.

Az évenként közreadott *Tanrend*-ben megtalálhatók a tantárgyleírások és a hallgatóktól elvárt követelmények. A vizsgaidőpontokat megfelelő időben meghirdetik. A Hallgatói Tanulmányi és Vizsgarend elektronikusan és nyomtatott formában is a hallgatók rendelkezésére áll. A szakdolgozat témáját többnyire a hallgatók kezdeményezik. Legnagyobb arányban a spirituális teológia témaköréből írtak, de a dogmatika, egyháztörténelem és bibliatudomány iránt is figyelemre méltó az érdeklődés. A szakdolgozatot a témavezető és az opponens értékeli. A záróvizsga a szakdolgozat védéséből, valamint a témavezető által kijelölt záróvizsgatételek egyikének kifejtéséből áll.

A *teológia* szak affiliáció keretében kapcsolódik a *Szent Anzelm Egyetem Teológiai Fakultásához*, ami lehetővé teszi, hogy a legkiválóbb hallgatók teológiai bakkalaureátusi fokozatot szerezzenek (ez egyházi viszonylatban az első tudományos fokozat, s nem egyenlő az állami felsőoktatásban használatos bachelor megnevezéssel). Az affiliáció az oktatás megfelelő színvonalát is garantálja, hiszen a római egyetemnek ellenőrző jogköre van. A főiskola rektora évente személyesen számol be a teológiai oktatás helyzetéről.

A végzetek diplomaszerezés utáni pályája

„*A végzetek munkaerőpiaca maga az Egyház*”- fogalmaz az önértékelés, s ennek megfelelően biztosított a végzett hallgatók elhelyezkedése. A civil hallgatók egy része érdeklődési, meggyőződési okból végzi el a szakot, és nem kívánja diplomáját a munkaerőpiacon hasznosítani.

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakon a főiskola általános minőségbiztosítási rendszere működik, az egyes szakokon nincs külön minőségbiztosítási felelős, a szakfelelősök és a tantárgyfelelősök gondoskodnak a folyamatos minőségfejlesztésről, ezt intézményi szinten felügyelik. A belső értékelésben fontos még a tanszékvezetők szerepe, és a visszacsatolások szempontjából itt is jelentősége van a tanszéki értekezleteknek.

A felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A leendő hallgatók a honlapról és a főiskola kiadványaiból ismerhetik meg a képzést, bár a szerzetesi hivatásra készülőknel a szak választásának sajátos szempontjait sem lehet figyelmen kívül hagyni. A személyes illetve közösségi ajánlásnak az intézmény valamennyi szakján kiemelt szerepe van.

C-SWOT-analízis értékelése

Az analízis reális. A szak erősségei pl. a szerzetesi hagyomány és az egységes teológiai irány, amelyet az önértékelés is kiemel. A magas oktatói leterhelés olyan gyengeség, amely a szerzetesi hivatásokkal járó kötelezettségek miatt nem könnyen módosítható és nem csak a főiskola kompetenciája, ugyanakkor mindenképp stratégiai célként kell megjelenjen egy stabil, elsősorban a főiskolai feladatra diszponált oktatói kar létrehozása.

A szak további működésére vonatkozó javaslatok

- Javasolt az oktatói terhelés csökkentése.

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p><i>katekéta-lelkipásztori munkatárs</i> alapképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2004/8/VIII/83</p>	<p>2014/2/VII/7/2. sz. MAB határozat A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.</p>

A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A *katekéta-lelkipásztori munkatárs* alapképzésben a kredit és óraszámok megfelelnek az előírásoknak. A szakon az előírt kompetenciák elsajátítása is rendeltetésszerűen történik.

A képzés hittudományi részében az alapozó ismeretek és a szakmai törzsanyag kurzusai igen alapos és szerteágazó ismeretek elsajátítását teszik lehetővé, természetesen a római katolikus teológia sajátosságainak megfelelően. A szak igényeinek megfelelően jelentős a gyakorlati képzés aránya, a képzéshez négy különböző heti szakmai gyakorlat is tartozik. A gyakorlólhelyek részben szerzetesrendi, részben egyházi és katolikus szellemű általános és középiskolák. Ez utóbbi körülmény a korosztályokat tekintve a gyakorlás széles spektrumát biztosítja.

Személyi feltételek

A szak felelőse tudományos fokozattal bíró egyetemi tanár, és a szakirányok felelősei is minősített oktatók. A nappali képzés 30 oktatójából 23 oktató PhD fokozatú, 24-en teljes munkaidőben foglalkoztatottak. Az oktatói összetétel az életkorok arányát tekintve is megnyugtató. Jelenleg három oktató vesz részt doktori képzésben.

A tanárok oktatói terhelése is az előírtnak megfelelő. Tudományos munkájuk és szakmai tevékenységük mindenben megfelel a szak sajátosságaiból fakadó elvárásoknak. Ez igaz nemcsak a teológiai, hanem a pedagógiai és pszichológiai tantárgyakat oktatókra is.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A főiskola és a szak oktatóinak 2012-es publikált tudományos tevékenységéről adott összesített adatok alapján a tantárgyfelelősök és a legtöbb oktató is a maga tudományának jeles és ismert művelőjének tartható számon.

A képzés infrastruktúrális körülményei

A szakra vonatkozó infrastruktúrális feltételek igen kedvezőek. A főiskola korszerűen felújított impozáns épületben működik, amelyet a piarista rend adott az intézmény használatába. Az informatikai háttér az elmúlt három évben szintén megújult, beépített és hordozható berendezések állnak az oktatók rendelkezésére. Az intézmény könyvtára mennyiségi és minőségi szempontból, valamint megjelenésében is igen impozáns, mindenben kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. A hallgatók munkáját az elektronikus jegyzetadatbázis és szakdolgozati adatbázis is segíti.

A képzési létszám és kapacitás

A működési engedély a hitéleti szakokra nem határoz meg maximális hallgatói létszámot. Az intézmény által az oktatói kapacitás alapján meghatározott irányszám nappali tagozaton 8 és 60 fő közötti, esti tagozaton 15 és 80 közötti. a tényleges felvettek száma az utóbbi években nappali tagozaton 15 fő, esti tagozaton 30 fő körül mozog.

A szak hallgatói

A jelentkezők számából ítélve nagy az érdeklődés a szak iránt, és a felvételnél válogatni is tud az intézmény. A diplomát szerző hallgatók száma viszonylag alacsony, nem éri el az 50%-ot. Igen magas azoknak a száma, akik a nyelvvizsga hiánya miatt nem közvetlenül a záróvizsga letétele után kaphatják meg diplomájukat. Feltehető, hogy ezen a szakon is vannak olyanok, akik nem a hivatás gyakorlása, hanem ismeretszerzés céljából folytatják tanulmányaikat. Ez utóbbit nem volna helyes pusztán a szabadidő eltöltésének vagy szórakozásnak tekinteni, hiszen minden tanulás hozzájárul az ország kulturális szintjének megőrzéséhez vagy emeléséhez.

A képzési folyamat és eredményei

A kurzusok jellege és tartalma , az értékelés módja

Az oktatók, a hallgatók és a képzés hármását a személyesség és közvetlen kapcsolat jellemzi, melyhez a főiskola, mind szakmailag, mind infrastrukturálisan minden segítséget biztosít. A gyakorlati képzés sokszínűsége és bősége is segíti a képzés eredményességét.

A képzés színvonalát emelik, mintegy tükröt tartanak, az ún tematikus értekezletek, melyek szerkezetüket és tartalmukat tekintve igen összetettek. A jobb képességű és felkészült hallgatók figyelemmel kísérése és további tanulmányok előkészítésére irányuló törekvések a szak esetében garantáltak. A diplomák értékének növelése érdekében az intézmény a pedagógus diplomával nem rendelkezők számára előírta két szakképzettség megszerzését.

Az értékelési rendszer valamennyi szakon egységesen a *Szervezeti és Működési Szabályzat* valamint a *Hallgatói Tanulmányi és Vizsgarend* szerint történik. A hallgatók 90%-ban saját maguk választanak témát a szakdolgozathoz, a szakdolgozati témavezetést többségében vezető oktatók végzik.

A végzetek diplomaszerezés utáni pályája

A végzett hallgatók pályakövetése kérdőíves felméréssel történik. A szakot választók többsége valamelyik mesterképzésen tanul tovább.

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakok között a minőségfejlesztés tekintetében nincs eltérés, az egyes szakokon a képzés minőségéért a tanszékvezetők felelnek, az intézményi minőségbiztosítási rendszer pedig felügyeli és irányítja a minőségfejlesztés hatékony működését.

A felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A főiskola leendő hallgatói a honlapról és a főiskola kiadványaiból kapnak tájékoztatást a szakról. A főiskolára belépők között kiemelkedő számban vannak, akik közösségük, ismerősük ajánlására választották az intézményt. Sokan választják a szakot másoddiplomásként, érdeklődésükre való tekintettel. Az ilyen hallgatók képzésben való benntartása külön odafigyelést igényel.

A végzetek jelentős része továbbtanul a főiskolán.

C-SWOT-analízis értékelése

Az analízis reális, erősségeiken túl különösen jól mérték fel a fenyegető veszélyeket. Az analízis a hitéleti szakokat egységesen kezeli, de megemlíti a szakspecifikus jellemzőket is. Az egyes tárgyak közötti átfedés kiszűrése fontos célkitűzés.

A szak további működésére vonatkozó javaslatok

Az osztatlan (hit)tanárképzés bevezetése a *katekéta-lelkipásztori munkatárs* alapszak új identitásának megtalálását kívánja meg.

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p><i>tanári</i> mesterképzési szak <i>hittanár-nevelő tanár</i> szakképzettség</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2006/7/IX/1/74</p>	<p>2014/2/VII/7/3. sz. MAB határozat A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.</p>

A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A hittanár-nevelő tanár mesterképzésben a kredit és óraszámok megfelelnek az előírásoknak, a képzéshez igen színes és jellegét tekintve is igen változatos gyakorlati és pedagógiai, pszichológiai képzés tartozik. A szakon az előírt kompetenciák elsajátítása is rendeltetésszerűen történik.

A képzés elsősorban a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szakra épül, amelynek teljesítése feltétel nélküli bemeneti követelmény. A másik bemeneti lehetőség az 50 kredit értékű teológiai felkészítő modul teljesítése. Ez lehet a magyarázata annak, hogy a kifejezetten hittudományi kurzusok száma nem magas és a kurzusok fő célja a további elmélyítés. Ezzel szemben nagy hangsúly az elméleti és gyakorlati pedagógiai kurzusokon van, amelyekhez járulnak még a pedagógiai képességek fejlesztésére irányuló gyakorlatok, a tanári csoportos tanítási gyakorlat, valamint az egyéni szakmai gyakorlat.

Személyi feltételek

A szak felelősei és oktatói tudományos minősítéssel rendelkeznek (a főbb tantárgyakat illetően). A szakon csak AT és AE alkalmazású tanárok oktatnak, arányuk is teljes mértékben megfelel az elvárt 3:1 aránynak (mind a nappali, mind az esti képzésben), a szakon oktató 18 főből **15** teljes munkaidőben foglalkoztatott. A tanárok oktatói terhelése az előírtnak megfelelő.

Tudományos munkájuk és szakmai tevékenységük mindenben megfelel a szak sajátosságaiból fakadó elvárásoknak. Ez igaz nemcsak a teológiai munkásságukra, hanem a pedagógiai és pszichológiai tantárgyakat oktatókra is.

A szakon oktatók életkora is garantálja a tudományos szintnek megfelelő utánpótlás megtalálását és biztosítását, a 45 évnél fiatalabbak aránya 50%.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A főiskola és a szak oktatóinak 2012-es publikált tudományos tevékenységéről adott összesített adatok alapján a tantárgyfelelősök és a legtöbb oktató is a maga tudományának jeles és ismert művelőjének tartható számon.

Folyik a tanári szakvizsgára és a mentorképzésre való felkészülés. Dolgoznak az oktatók továbbképzésén, valamint az e-learning fejlesztésének terén.

A képzés infrastrukturális körülményei

A képzés infrastrukturális feltételei igen kedvezőek, az intézményben található könyvtár mennyiségileg, minőségileg és megjelenésében is igen impozáns, mindenben kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait. Az intézményi könyvtár pedagógiai szakirodalmi állománya megduplázódott.

A képzési létszám és kapacitás

A működési engedély a hitéleti szakokra nem határoz meg maximális hallgatói létszámot. Az intézmény által az oktatói kapacitás alapján meghatározott irányszám 5 és 100 fő közötti, a tényleges felvettek száma az utóbbi években **20-30** fő között mozog.

A szak hallgatói

A felvételre jelentkezők száma elsősorban az esti tagozaton kezdetben kifejezetten magas volt, azóta csökkent, de stabil. A diplomát szerzők számának aránya az esti tagozaton magasabb. A nappali tagozat

ton viszont kifejezetten alacsony a diplomát szerzők száma és ennek oka vizsgálandó lenne már csak azért is, mert a hallgatók többsége a saját alapképzésből lép át ide.

A képzési folyamat és eredményei

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

Az oktatók, a hallgatók és a képzés hármását a személyesség és közvetlen kapcsolat jellemzi, melyhez a főiskola, mind szakmailag, mind infrastrukturálisan minden segítséget biztosít. A gyakorlati képzés sokszínűsége és bősége is segíti a képzés eredményességét. Jelentős előny a helyben lévő pedagógiai, pszichológiai képzés biztosíthatósága.

A képzés színvonalát emelik, mintegy tükröt jelentenek annak az ún. tematikus értekezletek, melyek szerkezetüket és tartalmukat tekintve igen összetettek. A jobb képességű és felkészült hallgatók figyelemmel kísérése és további tanulmányok előkészítésére irányuló törekvések a szak esetében garantáltak, a legtehetségesebb hallgatók más felsőoktatási intézményekben iratkozhatnak be a doktori képzésre. A főiskola jelentős együttműködést folytat az ELTE-vel, így az oda irányuló továbblépés is biztosítottnak tűnik.

Az értékelési rendszer valamennyi szakon egységesen a *Szervezeti és Működési Szabályzat* valamint a *Hallgatói Tanulmányi és Vizsgarend* szerint történik. A hallgatók 73%-ban saját maguk választanak témát a szakdolgozathoz, a szakdolgozati témavezetést 50%-ban vezető oktatók végzik.

A végzetek diplomaszerezés utáni pályája

A végzett hallgatók pályakövetése erre szolgáló kérdőíveken keresztül történik. A civil hallgatók jelentős része továbbképzésként választja a főiskolát, vagy saját elhatározásából, vagy munkáltatójuk iskolázza be őket. A hit- és erkölcs tanterv közoktatásba való bevezetésével tovább javulhatnak a végzetek elhelyezkedési esélyei.

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakok között a minőségfejlesztés tekintetében nincs eltérés, az egyes szakokon a képzés minőségéért a tanszékvezetők felelnek, az intézményi minőségbiztosítási rendszer pedig felügyeli és irányítja a minőségfejlesztés hatékony működését.

A felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A *hittanár-nevelő tanár* képzésre elsősorban a főiskola saját *katekéta-lelképészeti munkatárs* szakjáról érkeznek a jelentkezők, kisebb számban más intézményből pedagógus diplomával. Az érdeklődők a főiskola kiadványaiból és honlapjáról ismerhetik meg a képzéseket. Az igények és lehetőségek pontosabb felmérése érdekében mindenképp szükséges lenne a pályakövetés fejlesztése.

C-SWOT-analízis értékelése

Az analízis reálisnak tűnik. A hitéleti szakokat egységesen kezeli, de megemlíti a szakspecifikus jellemzőket is. Megerősíthető, hogy a hittanár képzésnek valóban erőssége az önálló pedagógiai intézet és a pedagógiai képzés. A tanárképzés szakpárban indítása nem tekinthető feltétlenül gyengéségnek, hiszen ez a diploma piacképességét növeli, ugyanakkor a szakkombinációk növelése hasznos cél lehet a főiskola számára.

A szak további működésére vonatkozó javaslatok

- A pályakövetési rendszer (DPR) kiépítése, és a hallgatói lemorzsolódás okainak vizsgálata segítheti a képzés továbbfejlesztését.

Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p><i>pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés</i> mesterképzési szak</p> <p>szakindítási MAB határozat: 2009/4/VIII/8</p>	<p>2014/2/VII/7/4. sz. MAB határozat A A szak akkreditációja – a képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén – 2018. december 31-ig hatályos.</p>

A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

Az intézmény csak a szak pasztorális tanácsadás szakirányán folytat képzést, a pasztorális szervezetfejlesztés szakirányon nem, és a szakindítási beadványban még szereplő karítástudomány szakirányon sem. A képzés elsősorban a katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzési szakra épül, amelynek teljesítése feltétel nélküli bemeneti követelmény. A másik bemeneti lehetőség az 50 kredit értékű teológiai felkészítő modul teljesítése. Ez lehet a magyarázata annak, hogy a kifejezetten hittudományi kurzusok száma elenyésző. A hangsúly az elméleti és gyakorlati pszichológiai kurzusokon van, amelyekhez járul még a pasztorális tanácsadói képességek fejlesztése, a szupervízió, valamint a gyakorlatkísérő szeminárium.

A pasztorális tanácsadás mesterképzésben a kredit és óraszámok megfelelnek az előírásoknak, a képzéshez igen színes és jellegét tekintve is igen változatos, modellértékű gyakorlati képzés tartozik. A szakon az előírt kompetenciák elsajátítása is rendeltetésszerűen történik.

Személyi feltételek

A szak és a szakirány felelőse, valamint a főbb tantárgyak oktatói tudományos fokozattal rendelkeznek. A szakon csak AT és AE alkalmazású tanárok oktatnak, arányuk azonban nem felel meg teljesen az elvárt 3:1 aránynak; a 20 oktatóból 11 teljes munkaidőben foglalkoztatott, ami a gyakorlati kurzusok magas arányával indokolható.

A tanárok oktatói terhelése az előírtnak megfelelő. Tudományos munkájuk és szakmai tevékenységük mindenben megfelel a szak sajátosságaiból fakadó elvárásoknak. Ez igaz nemcsak a teológiai tárgyakat, hanem a szakon elvárható szakmai, gyakorlati tantárgyakat oktatókra is.

A képzéshez kapcsolódó kutatások, szakmai műhelyek

A főiskola és a szak oktatóinak 2012-es publikált tudományos tevékenységéről adott összesített adatok szerint a tantárgyfelelősök és a legtöbb oktató is a maga tudományának jeles és ismert művelőjeként tartható számon.

A képzés infrastrukturális körülményei

A szakra vonatkozó infrastrukturális feltételek igen kedvezőek, az intézményben található könyvtár az állománya mennyiségét és minőségét, valamint a megjelenését illetően is igen imponáló, mindenben kielégíti a szak oktatóinak és hallgatóinak elvárásait.

A hallgatók által teljesítendő gyakorlatot szociális és egészségügyi intézményekben biztosítja a főiskola, a gyakorlóléhelyek különbözősége azonban veszélyt jelent a képzés egységességét illetően.

A képzési létszám és kapacitás

A hallgatói létszám a 2009 óta eltelt négy évben átlagosan **kilenc** volt. Ez lényegesen kevesebb a maximálisan **25** főre tervezett létszámhoz képest, a jelentkezők számát tekintve bizonyára szelektálni lehetett. Egyet lehet érteni az önértékelés megállapításával, hogy a képzés minőségét az elméleti, és főként a gyakorlati kurzusok megkívánta intenzitással jelentősen nagyobb létszám mellett nem is lehetne biztosítani.

A szak hallgatói

A felvettekéhez képest alacsony a végzettek száma. Ennek oka nem a nyelvvizsga hiányában keresendő, hiszen az bemeneti feltétel. A képzés csak esti tagozaton folyik, a hallgatók többsége munka mellett végzi a szakot, ami megnehezíti a képzési feltételek teljesítését.

A képzési folyamat és eredményei

A kurzusok jellege és tartalma, az értékelés módja

A képzésben résztvevők kis számából adódóan jellemző vonás a személyesség és közvetlenség, a hallgatók egyéni kísérése. Az esti képzési mód és a kis létszám is alátámasztja, hogy ez a szak a főiskolán nem „mennyiségi kérdés”, hanem sokkal inkább egy helyes igény kielégítése.

Az értékelési rendszer valamennyi szakon egységesen a *Szervezeti és Működési Szabályzat*, valamint a *Hallgatói Tanulmányi és Vizsgarend* szerint történik. A hallgatók 75%-ban saját maguk választanak témát a dolgozatukhoz, a szakdolgozati témavezetők 50%-ban vezető oktatók.

A végzettek diplomaszerezés utáni pályája

A képzés 2009 óta folyik, nincs adat a végzettek elhelyezkedésére, de eddig többnyire olyanok jelentkeztek, akik már a szakmában dolgoznak, akár szerzetesként akár civilként.

Minőségbiztosítás és minőségfejlesztés

A szakok között a minőségfejlesztés tekintetében nincs eltérés, az egyes szakokon a képzés minőségéért a tanszékvezetők felelnek, az intézményi minőségbiztosítási rendszer pedig felügyeli és irányítja a minőségfejlesztés hatékony működését.

A felhasználói szempontok, kapcsolati formák

A képzésre elsősorban a főiskola saját hallgatói, illetve már lelkigondozói szolgálatot teljesítők jelentkeznek.

C-SWOT-analízis értékelése

A C-SWOT elemzés reális. A főiskola maga is látja, hogy a sok külsős oktató alkalmazása gyengeség és a gyakorlóléhelyek eltérő színvonala veszély a képzés minőségét és céljait tekintve.

A szak további működésére vonatkozó javaslatok

A szakmai gyakorlatok egységesítése, összehangolása segítheti a képzés egyenletes színvonalát.

Függelék

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola által folytatott képzések

Hitéleti képzési terület

alapképzés (BA)

katekéta-lelkipásztori munkatárs (N,E)

mesterképzések (MA)

hittanár-nevelő tanár (N,E)

pasztorális tanácsadás- és szervezetfejlesztés (szakirány: pasztorális tanácsadó)

osztatlan mesterképzés

teológia (részismeretei képzés formájában is)

Pedagógusképzés képzési terület

mesterképzések (MA)

tanári szakképzettségek: etikatanár, család- és gyermekvédő tanár

szakirányú továbbképzések

gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó; keresztény társadalmi elvek a gazdaságban; gyakorlatvezető mentortanár (pedagógus szakvizsgára felkészítőként is)

*****

A látogató bizottság tagjai:

Kocsis Imre elnök	egyetemi docens, PPKE
Reuss András	professzor emeritus, EHE
Seszták István	teológiai tanár, SZAGKHF
Kovács Zsolt	egyetemi tanár, NYME
Szabó Imre	hallgató, PPKE

A látogatás MAB referense: Dávid Zsófia

A látogatás időpontja: 2013. május 7.